

Rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 16.06.1992, sp. zn. 15 Ca 58/92, ECLI:CZ:KSUL:1992:15.CA.58.1992.1

Číslo: 26/1994

Právní věta: Rozhodoval-li pozemkový úřad o neschválení dohody o vydání nemovitostí (ve smyslu ustanovení § 9 odst.2 zákona č.229/1991 Sb.)před účinností zákona č.243/1992 Sb.,zatímco soud přezkoumával toto rozhodnutí pozemkového úřadu až po účinnosti zákona č.243/1992 Sb.,nemohl bez dalšího přikročit ke schválení uvedené dohody s poukazem na ustanovení § 2 odst.1 zákona č.243/1992 Sb.,když v řízení u pozemkového úřadu nemohly být objasněny zákonné předpoklady na straně oprávněné osoby podle tohoto ustanovení. Soud to rozhodnutí pozemkového úřadu zruší a věc mu vrátí k dalšímu řízení a k novému rozhodnutí, a to podle ustanovení § 9 odst.4 zákona č.229/1991 Sb.

Soud: Krajský soud v Ústí nad Labem

Datum rozhodnutí: 16.06.1992

Spisová značka: 15 Ca 58/92

Číslo rozhodnutí: 26

Číslo sešitu: 1-2

Typ rozhodnutí: Rozsudek

Hesla: Řízení před soudem

Předpisy: 99/1963 Sb. § 250f 229/1991 Sb. § 9 243/1992 Sb. § 2

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

Č. 26

Rozhodoval-li pozemkový úřad o neschválení dohody o vydání nemovitostí (ve smyslu ustanovení § 9 odst. 2 zákona č. 229/1991 Sb.) před účinností zákona č. 243/1992 Sb., zatímco soud přezkoumával toto rozhodnutí pozemkového úřadu až po účinnosti zákona č. 243/1992 Sb., nemohl bez dalšího přikročit ke schválení uvedené dohody s poukazem na ustanovení § 2 odst. 1 zákona č. 243/1992 Sb., když v řízení u pozemkového úřadu nemohly být objasněny zákonné předpoklady na straně oprávněné osoby podle tohoto ustanovení. Soud tu rozhodnutí pozemkového úřadu zruší a věc mu vrátí k dalšímu řízení a k novému rozhodnutí, a to podle ustanovení § 9 odst. 4 zákona č. 229/1991 Sb.

(Rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem ze 16. 6. 1992,15 Ca 58/92)

Pozemkový úřad v Ch. rozhodnutím ze 7. 4.1992 neschválil dohodu, kterou 6. 2.1992 uzavřela podle

ustanovení § 9 odst. 1, věta druhá, zákona č. 229/1991 Sb. Z. D. s obcí R. ohledně vydání nemovitostí, uvedených v této dohodě. Toto rozhodnutí odůvodnil poukazem na zjištění, že vlastnictví přešlo na stát podle dekretu prezidenta republiky č. 12/1945 Sb., o konfiskaci a urychleném rozdělení zemědělského majetku Němců, Maďarů, jakož i zrádců a nepřátel českého a slovenského národa, a není tedy splněn některý z důvodů uvedených v ustanovení § 6 odst. 1 zákona č. 229/1991 Sb.

Proti tomuto rozhodnutí podala navrhovatelka Z. D. opravný prostředek. Poukazovala na to, že její otec, jako tehdejší vlastník požadovaných nemovitostí, nikdy nespolečně pracoval s Němci a naopak byl gestapem zatčen a vězněn. Rozhodnutí správního orgánu považuje z těchto důvodů za odporující zákonu a domáhá se jeho změny tak, že soud dohodu ze 6. 2. 1992 schválí.

Krajský soud v Ústí nad Labem rovněž neschválil dohodu ze 6. 2. 1993 o vydání nemovitostí navrhovatelce a věc vrátil Pozemkovému úřadu v Ch. k dalšímu řízení a k novému rozhodnutí. O nákladech řízení před soudem rozhodl tak, že „žádný z účastníků nemá právo na jejich úhradu.

Z odůvodnění:

Vlastnictví navrhovatelkou požadovaných nemovitostí přešlo na stát podle ustanovení § 1 dekretu č. 12/1945 Sb. a tedy nebyla splněna podmínka k vydání věcí podle ustanovení § 6 odst. 1 písm. p) zákona č. 229/1991 Sb. K odnětí vlastnictví původnímu vlastníku nemovitostí došlo v roce 1945, tedy mimo období od 25. 2. 1948 do 1. 1. 1990 (§ 4 odst. 1 zákona č. 229/1991 Sb.).

V období od vydání rozhodnutí správního orgánu došlo však ke změně právní úpravy, takže je umožněno domáhat se nápravy dalších křivd, jež vznikly vlastníkům půdy a s ní souvisejícího majetku. Zákon č. 93/1992 Sb., kterým byl novelizován zákon č. 229/1991 Sb., zmocnil Českou národní radu, aby zákonem upravila restituce majetku občanů trvale žijících na území České republiky, kteří ztratili majetek mimo jiné i podle dekretu č. 12/1945 Sb., jestliže se neprovinili proti státu a nabyli zpět občanství podle předpisů uvedených v ustanovení § 7 zákona č. 229/1991 Sb. ve znění zákona č. 93/1992 Sb.

Toto zmocnění provedla Česká národní rada zákonem č. 243/1992 Sb., kterým se upravují některé otázky související se zákonem č. 229/1991 Sb., o úpravě vlastnických vztahů k půdě a jinému zemědělskému majetku (ve znění zákona č. 93/1992 Sb.). V ustanovení § 2 odst. 1 zákona č. 243/1992 Sb. jsou považovány za oprávněné osoby i ti státní občané, kteří ztratili majetek podle dekretu prezidenta republiky č. 12/1945 Sb., a to za splnění podmínek v tomto ustanovení přesně stanovených. Jestliže takový občan již zemřel, nebo byl prohlášen za mrtvého, jsou oprávněnými osobami ty osoby, které jsou uvedeny v odstavci druhém téhož ustanovení.

Uvedený právní předpis tedy rozšiřuje rozsah důvodů k vydání věcí (a okruh oprávněných osob) a umožňuje je za přesně stanovených podmínek i v případech, kdy k přechodu vlastnictví na stát došlo ještě před 25. 2. 1948.

Zákon č. 243/1992 Sb. nabyl účinnosti 29. 5. 1992, takže v době, kdy soud v řízení podle hlavy třetí části páté přezkoumával napadené rozhodnutí správního orgánu, bylo nutno zkoumat podmínky k vydání věci navrhovatelce Z. D. i z hlediska tohoto zákona.

Správní orgán, který posuzoval tyto podmínky ještě před účinností zákona č. 243/1992 Sb., neprováděl dokazování a ani nebyl důvod k provedení dokazování ke zjištění podmínek k vydání věci podle jiných předpisů než podle zákona č. 229/1991 Sb. Soud však s přihlédnutím k ustanovením zákona č. 243/1992 Sb. nemohl přikročit ke schválení uvedené dohody ze 6. 2. 1992, jestliže nebyly zjišťovány podmínky též podle citovaného zákona, platného od 25. 5. 1992.

Rozsah dalšího potřebného dokazování by se vymykal přezkumnému řízení před soudem podle hlavy třetí části páté občanského soudního řádu 1)). Soud proto bez jednání zrušil rozhodnutí správního orgánu a vrátil mu věc k dalšímu řízení (§ 250q odst. 2, § 250 odst. 2 a § 250f o. s. ř.). V tomto dalším řízení, v němž je správní orgán vázán právním názorem soudu (§ 250r o. s. ř.), nebude již rozhodovat o schválení či neschválení dohody podle ustanovení § 9 odst. 2 zákona č. 229/1991 Sb., nýbrž rozhodne po doplnění řízení podle ustanovení § 9 odst. 4 téhož zákona.

Výrok o náhradě nákladů řízení je důsledkem toho, že v tomto soudním řízení, v němž měla navrhovatelka úspěch, jí náklady řízení nevznikly.

1) zákona č. 99/1963 Sb. (ve znění se změnami a doplňky vyhlášeném pod č. 240/1993 Sb.)